УДК 336.143

В. І. Чугунов,
аспірант кафедри фінансів,
Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
ORCID ID: 0000-0003-1292-6612

DOI: 10.32702/2306-6792.2022.1.88

БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

V. Chugunov,
Postgraduate student of the Department of Finance, Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv

BUDGET POLICY OF ECONOMIC GROWTH

У статті розкрито питання сутності бюджетної політики економічного зростання. Важливим є, що бюджетна політика є ефективним засобом регулювання соціально-економічного розвитку країни. Система бюджетного регулювання базується на цілісній сукупності фінансових та економічних взаємовідносин, інституційних бюджетних елементів стосовно вибору й реалізації головних напрямів здійснення бюджетної політики, планування та прогнозування основних бюджетних показників, напрямів використання бюджетних ресурсів, досягнення запланованих соціально-економічних цілей й завдань. Визначено, що з метою підвищення результативності бюджетної політики як складової державного регулювання економіки необхідним є посилення взаємозв'язку бюджетного планування із циклічністю економіки, проведення збалансованої бюджетної політики. Бюджетна політика є активним інструментом економічної політики держави, в сучасних умовах одним з першочергових її завдань є забезпечення фінансової стійкості та збалансованості бюджетної системи. Бюджетна політика є ефективним засобом регулювання соціально-економічного розвитку країни. Система бюджетного регулювання базується на цілісній сукупності фінансових та економічних взаємовідносин, інституційних бюджетних елементів стосовно вибору й реалізації головних напрямів здійснення бюджетної політики, планування та прогнозування основних бюджетних показників, напрямів використання бюджетних ресурсів, досягнення запланованих соціально-економічних цілей й завдань. Інституційний підхід включає аналіз бюджетного регулювання як цілісної та динамічної системи, яка постійно вдосконалюється відповідно до головних макроекономічних завдань розвитку країни. Показано, що становлення інституту бюджетної політики є вагомим складовою удосконалення бюджетної системи в процесі визначення концептуальних засад та основних завдань інституційних перетворень відповідно до соціально-економічного розвитку країни. Бюджетна політика економічного розвитку має ґрунтуватись на сукупності фундаментальних трансформації системи бюджетного регулювання, вагомим є формування ефективної та транспарентної бюджетної системи; зниження податкового навантаження на економічну систему, використання фінансових інструментів активізації економічного зростання; посилення соціального спрямування бюджетної та податкової системи; зростання фінансового забезпечення бюджетів місцевого самоврядування. На сучасному етапі економічних перетворень доцільним є підвищення рівня адаптивності бюджетної системи, вдосконалення інструментарію бюджетного планування та прогнозування.

The article reveals the essence of fiscal policy of economic growth. It is important that fiscal policy is an effective means of regulating the socio-economic development of the country. The system of budget regulation is based on a holistic set of financial and economic relations, institutional budget elements for the selection and implementation of the main directions of budget policy, planning and forecasting key budget indicators, areas of budget resources, achieving planned socio-economic goals and objectives. It is determined that in order to increase the effectiveness of budget policy as a component of state regulation of the economy, it is necessary to strengthen the relationship between budget planning and cyclical economy, a balanced budget policy. Budget policy is an active tool of economic policy of the state, in modern conditions one of its priority tasks is to ensure financial stability and balance of the budget system. The system of budget regulation is based on a holistic set of financial and economic relations, institutional budget elements for the selection

and implementation of the main directions of budget policy, planning and forecasting key budget indicators, areas of budget resources, achieving planned socio-economic goals and objectives. The institutional approach includes the analysis of budget regulation as a holistic and dynamic system, which is constantly improving in accordance with the main macroeconomic objectives of the country. It is shown that the formation of the institution of budget policy is an important component of improving the budget system in the process of defining the conceptual foundations and main tasks of institutional transformation in accordance with the socio-economic development of the country. Budget policy of economic development should be based on a set of fundamental transformations of the budget regulation system, it is important to form an effective and transparent budget system; reduction of the tax burden on the economic system, the use of fiscal instruments to stimulate economic growth; strengthening the social orientation of the budget and tax system; growth of fiscal support of local government budgets. At the present stage of economic transformations it is expedient to increase the effectiveness of the mechanism for regulating economic processes, increase the level of adaptability of the budget system, improve the tools of budget planning and forecasting.

Ключові слова: бюджет, бюджетна політика, бюджетне планування, бюджетне регулювання, бюджетний механізм, економічне зростання.

Key words: budget, budget policy, budget planning, budget regulation, budget mechanism, economic growth.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Розвиток суспільства та стратегічні пріоритети України зумовляють посилення уваги до обґрунтованості та дієвості бюджетної політики у системі державного регулювання економіки. Трансформація цілей і завдань бюджетної політики, що обумовлена посиленням впливу ендегенних та екзогенних факторів на соціально-економічні процеси в країні, актуалізує необхідність формування дієвого механізму реалізації бюджетної політики з метою забезпечення сталого економічного зростання. Становлення інституту бюджетної політики є вагомим складовим удосконалення бюджетної системи в процесі визначення концептуальних засад та основних завдань інституційних перетворень відповідно до соціально-економічного розвитку країни. На сучасному етапі економічних перетворень доцільним є посилення дієвості реалізації механізму регулювання економічних процесів, підвищення рівня адаптивності бюджетної системи, вдосконалення інструментарію бюджетного планування та прогнозування. Враховуючи важливість вирішення завдань бюджетного регулювання, забезпечення єдності економічної та фінансової політики, розробка пріоритетів бюджетної політики має ґрунтуватися на стратегічних завданнях сталого розвитку. Водночас фінансова стійкість і макроекономічна стабільність є основними умовами для підтримки економічного зростання у середньо- та довгостроковому періоді. Суттєвий рівень фіскального дефіциту, значний рівень державного боргу можуть стримувати приватні інвестиції і знижувати темпи економічного розвитку. Бюджетна політика є актив-

ним інструментом економічної політики держави, в сучасних умовах одним з першочергових її завдань є забезпечення фінансової стійкості та збалансованості бюджетної системи. З метою підвищення результативності бюджетної політики як складової державного регулювання економіки необхідним є посилення взаємозв'язку бюджетного планування із циклічністю економіки, проведення збалансованої бюджетної політики.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Серед вагомих наукових досліджень зарубіжних вчених у сфері розвитку бюджетних відносин можна назвати праці Дж. Б'юкенена, М. Блауга, А. Вагнера, Дж.М. Кейнса, П. Кругмана, В. Нордхауса [2], К. Рау, Р. Солоу, П. Самуельсона [2], Дж. Стігліца, В. Танзі. Питання бюджетної політики економічного зростання досліджуються у працях вітчизняних вчених: О. Васирика, Т. Канєвої [1; 6; 10], Ю. Маркуц [7], В. Макогон [3; 7—9], В. Коровія [10], А. Лисяк, І. Лук'яненко, М. Пасічного [1; 6; 10], Ю. Радіонова, О. Самошкіної [5], В. Федосова, І. Чугунова [1; 3—10] та інших.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою дослідження є розкриття сутності бюджетної політики економічного зростання.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Основним пріоритетним завданням державних та місцевих органів влади має стати зміцнення економічного потенціалу територій, запровадження систем ефективного економічно-

го управління, основною метою якого є посилення ролі територій, визначення відповідних пріоритетів бюджетної політики, оптимального поєднання місцевих та загальнодержавних інтересів. Бюджетна політика економічного розвитку має ґрунтуватись на сукупності фундаментальних трансформації системи бюджетного регулювання, вагомим є формування ефективної та транспарентної бюджетної системи; зниження податкового навантаження на економічну систему, використання фіскальних інструментів активізації економічного зростання; посилення соціального спрямування бюджетної та податкової системи; зростання фіскального забезпечення бюджетів місцевого самоврядування. Здійснювати бюджетне регулювання необхідно з урахуванням динаміки значень показників фінансової та боргової стійкості. Реалізація механізму регулювання доходної та видаткової частини бюджету впливає на обсяг бюджетного дефіциту, який має фінансуватися за рахунок запозичень. В умовах трансформацій економіки доцільно використовувати бюджетний дефіцит як інструмент стимулювання економічного розвитку, натомість в період економічного підйому важливим є зменшення його рівня або формування бюджету із профіцитом.

Відповідно до стадій економічного циклу, бюджетну політику поділяють на автоматичну та дискреційну. Автоматична бюджетна політика ґрунтується на функціонуванні вбудованих стабілізаторів, що забезпечують природне пристосування економіки до фаз ділової кон'юнктури. Вагомими вбудованими стабілізаторами виступають прогресивна система оподаткування та система соціальної допомоги. В періоди економічного пожвавлення, внаслідок зростання доходів, податки починають стягуватись за вищими ставками, в результаті чого, темп зростання наявних доходів починає відставати від темпу зростання національного доходу, що стримує зростання споживчого попиту. При цьому зростання доходів знижує витрати держави на соціальні потреби, що зумовлює обмеження зростання сукупного доходу. У періоди рецесії сукупний попит стимулюється засобами бюджетного регулювання. Дискреційна бюджетно-податкова політика характеризується цілеспрямованим регулюванням економічної системи, реалізацією цільових програм впливу на економічне зростання, показники інфляції, безробіття населення. Основна мета бюджетної політики є інтеграція бюджетного планування в процес формування і реалізації довгострокової стратегії суспільного розвит-

ку країни, через упровадження принципів програмно-цільового планування і перехід до програмного бюджету.

Важливим напрямом удосконалення бюджетної політики має стати перехід до середньострокового бюджетного планування, передусім, встановлення зв'язку річного та середньострокового бюджетного планування та впровадження програмно-цільового методу бюджетування з дотриманням розмірів і умов оплати праці працівників бюджетної сфери, прожиткового мінімуму, зміни тарифів на енергоносії, інших показників, необхідних для планування видатків за бюджетними програмами, термін виконання яких більше одного року. Визначальним у цьому напрямі стане підвищення ефективності видатків, що відбуватиметься на основі визначення їх пріоритетності та оцінки ступеня досягнення очікуваних результатів.

Державна фінансова політика в сфері міжбюджетних відносин повинна базуватись на стабільності законодавчо встановленого розмежування видаткових повноважень, нормативів відрахувань від доходів, механізмів формування і надання міжбюджетних трансфертів. Формування міжбюджетних відносин повинно здійснюватися з урахуванням необхідності підвищення їх ефективності, створення стійкої і прозорої системи фінансових відносин на основі поєднання принципів самостійності бюджетів усіх рівнів та єдності їх інтересів. Вирішення поставлених завдань сприятиме підвищенню ефективності системи міжбюджетних відносин, збалансованості місцевих бюджетів і поліпшить якість управління бюджетним процесом на місцевому рівні. Для досягнення завдань, визначених у стратегічних документах та програмах соціально-економічного розвитку, для підвищення ефективності реалізації проєктів регіонального розвитку, конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості країни необхідно розробити дієвий механізм узгодження пріоритетів бюджетної політики та дій місцевого самоврядування, забезпечення концентрації фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках соціально-економічного розвитку держави та територій. Основним завданням бюджетної політики має стати трансформація бюджетних ресурсів у чинник економічного зростання. Бюджетні ресурси повинні бути вагомим джерелом інвестицій, що сприятиме підвищенню рівня життя населення.

Основними питаннями, що потребують вирішення в бюджетній системі є удосконалення нормативного забезпечення, підвищення ефективності здійснених видатків бюджету, систе-

ми управління державним боргом, забезпечення прозорості системи державних фінансів. Поняття бюджетної пріоритетності досить суттєво здійснює вплив на структурні перетворення в економіці країни, соціальній сфері, рівень людського капіталу, на конкурентоспроможність національної економіки. Розвиток громадянського суспільства викликає потребу щодо відповідних інституційних змін, які мають відбутися у взаємовідносинах між учасниками бюджетного процесу й покращення ефективності бюджетної політики в загальній системі державного впливу на економіку. Важливим є аналіз оцінки ефективності проведення пріоритетних напрямів бюджетної політики як одного із інструментів соціального та економічного розвитку держави та територій; запровадження ефективних бюджетних механізмів у системі інституційного забезпечення розвитку суспільства; покращення показників результативності міжбюджетних відносин та державного фінансового регулювання економіки [1; 9].

Бюджетна політика є ефективним інструментом соціально-економічного розвитку країни. Система бюджетного регулювання базується на цілісній сукупності фінансових та економічних взаємовідносин, інституційних бюджетних елементів стосовно вибору й реалізації головних напрямів здійснення бюджетної політики, планування та прогнозування основних бюджетних показників, напрямів використання бюджетних ресурсів, досягнення запланованих соціально-економічних цілей й завдань. Пріоритетним також є застосування регуляторного механізму бюджетної політики, що ґрунтується на поєднанні бюджетного регулювання в системі доходів та видатків бюджету, міжбюджетних відносин та державного боргу. Задля розробки та впровадження фінансово-бюджетного регулювання на протязі певного періоду бюджетна політика повинна розроблятися на основі циклічності економічного розвитку фінансової системи, стану державних фінансів та запасу стійкості бюджетної системи, бюджетного регулювання щодо позитивного впливу на показники економічного зростання. Інституційний підхід включає аналіз бюджетного регулювання як цілісної та динамічної системи, яка постійно вдосконалюється відповідно до головних макроекономічних завдань розвитку країни. Бюджетна політика має на меті згладжувати коливання економічного циклу та базується на стимулюванні державою сукупного попиту шляхом збільшення видатків бюджету та зменшення податкового навантаження в період спаду, в результаті чого відбу-

вається вирівнювання показників економічного розвитку. При зниженні рівня доходів бюджету доцільним є не зменшення видаткової частини бюджету, а фінансування зниження податкових надходжень через позикові інструменти. В періоди економічного поживавлення надходження бюджету необхідно використовувати не для збільшення державного споживання, а з метою підвищення показників фінансових заощаджень та нарощення державних резервів. На стадії підйому країна має можливості виплатити боргові зобов'язання, що були сформовані за час спаду економічної активності.

Характерними ознаками суспільного розвитку є зростання показників доходу на валового внутрішнього продукту на душу населення, зниження рівня бідності, значної диференціації в одержуваних доходах, досягнення соціальної справедливості. Важливим є дослідження динаміки індексу людського розвитку, який є інтегрованим показником та включає оцінку стану очікуваної тривалості життя, рівня доходів та якості освіти. Водночас більшою мірою, питання розвитку суспільства ототожнюється з економічним зростанням, а саме ростом реального валового внутрішнього продукту. При цьому слід розрізняти певні аспекти економічного розвитку: довгостроковий економічний розвиток який є структурною складовою розвитку та характеризує показник потенційного виробництва товарів та надання послуг. Вплив на довгострокову складову здійснюють фундаментальні фактори, кількість та якісний рівень капіталу, засобів праці та робочої сили, інституційне середовище економіки. Водночас суттєве розбалансування бюджетної системи та накопичення державного боргу знижують рівень довіри учасників ринку до облігацій державної позики та можливостей платоспроможності позичальника. У такому випадку держава вимушена запроваджувати бюджетні обмеження, здійснювати структурні перетворення системи державних фінансів, адаптувати фінансово-бюджетну політику до умов рецесії. Зазначене обумовлює зміну підходів до формування та реалізації бюджетної політики, формування нових індикативних орієнтирів її розвитку в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі.

Короткострокові економічні коливання від рівноважного рівня є кон'юнктурною складовою економічного розвитку та можуть бути викликані зміною попиту та ціни та товари і послуги, що виробляються в країні. Диференціація складових розвитку є важливою з по-

зиції формування та реалізації заходів бюджетної політики задля стимулювання економічної активності та створення передумов її стійкого зростання. Короткострокова складова охоплює період до трьох років, в цей період часу вагому стабілізаційну роль відіграє бюджетна політика. Водночас доволі дискусійними залишаються питання вибору відповідних фінансових інструментів, важелів та механізмів та оцінки їх ефективності задля досягнення поставлених завдань та цілей. В умовах рецесії можуть застосовуватись антикризові бюджетні заходи, в тому числі щодо підтримки стабільності банківської системи, державних підприємств, субсидіювання пріоритетних галузей економіки, надання податкових преференцій вітчизняним підприємствам. У довгостроковій перспективі, механізм державного інвестування спрямований на підвищення рівня результативності використання відповідними інститутами капіталу та активізації економічного зростання. З огляду на зазначене, важливими питаннями, що постають на сучасному етапі розвитку бюджетних відносин є посилення ефективності використання бюджетних коштів на реалізацію відповідних цілей. У процесі формування бюджетної політики мають враховуватись суспільні інтереси, за рахунок виділення відповідних видатків бюджету реалізуються функції і завдання держави. Критерієм ефективності бюджетної політики є досягнення цілей соціально-економічної політики, на реалізацію яких спрямовуються державні фінансові ресурси [4; 6].

Основними цілями фінансового забезпечення місцевих бюджетів є підвищення ефективності бюджетних видатків; соціально-економічний розвиток територіальних громад; збільшення інвестиційної складової місцевих бюджетів; реалізація структурних перетворень у бюджетній сфері; фінансова стійкість та збалансованість бюджетів. В умовах трансформаційних перетворень, бюджетна політика є вагомим інструментом забезпечення довгострокової збалансованості, стійкості та стабільності функціонування бюджетної системи, що надає можливість підвищити рівень і якість життя населення, створити умови для досягнення цілей соціально-економічного розвитку країни. Пріоритетними завданнями у бюджетній сфері мають бути підвищення ефективності бюджетної політики; впровадження стимулюючих заходів, спрямованих на активізацію економічної діяльності. Реалізація бюджетної стратегії в умовах економічних перетворень передбачає створення передумов для суспільного розвитку на ос-

нові врахування впливу екзогенних та ендегенних факторів економічного зростання, модернізації системи фінансово-економічних відносин та ефективного управління державними фінансами, забезпечення узгодженості фіскальної та економічної політики країни на основі середньострокового бюджетного планування; прозорості та реалістичності формування бюджетів усіх рівнів; дієвості державного фінансового контролю та аудиту ефективності управління бюджетними коштами.

На сучасному етапі розвитку економічних систем, доцільним є використання механізму міжбюджетних відносин, що зумовлено потребами вирішення основних питань соціального та економічного розвитку територій та країни в цілому через підвищення ефективності керуванням фінансовими ресурсами держави та місцевого самоврядування. Збільшення доходів місцевих бюджетів доцільно здійснювати шляхом перерозподілу доходної бази між державним та місцевими бюджетами. Зростання ефективності видатків бюджетних ресурсів на місцевому рівні може відбутися через передачу на місцевий рівень багатьох низки видаткових повноважень, подальший розвиток програмно-цільового методу бюджетного планування на місцевому рівні, удосконалення та підвищення ефективності систем моніторингу та оцінювання використання бюджетних коштів, зростання прозорості формування та виконання місцевих бюджетів, використання середньострокового бюджетного планування. Удосконалення міжбюджетних відносин з метою досягнення визначених цілей та ефективності, повинно бути тісно пов'язаною із розвитком місцевого самоврядування, що дозволить створити систему адміністративно-територіальних одиниць, які будуть здатні виконувати покладені на них функції та обов'язки. Здійснюючи оптимізацію розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту при використанні бюджетного механізму, державна постійно регулює соціально-економічні процеси.

Доходи бюджету є вагомою складовою системи фінансових відносин. Циклічність розвитку економіки в умовах посилення процесів глобалізації зумовлює трансформації структури та обсягу дохідної частини бюджету. Важливим є визначення відповідних інституційних засад формування доходів бюджету в системі бюджетного регулювання з урахуванням необхідності забезпечення належного рівня соціальних стандартів та економічного зростання країни. Від ступеня оптимальності співвідношень між елементами бюджетної системи за-

лежить рівень збалансованості бюджетного регулювання та ефективність його впливу на суспільний розвиток. Стратегічні пріоритети удосконалення системи формування доходів бюджету передусім перебувають у сфері податкового регулювання. Потребує подальшого удосконалення діюча система пільгового оподаткування. В економічному напрямі доцільним є подальше зниження ставки податку на прибуток підприємств на реінвестовану в модернізацію та розширення виробництва частку, імплементацію системи регулювання трансфертного ціноутворення; зменшення податкового навантаження на фонд оплати праці; індексацію відповідно до рівня інфляції акцизного та екологічного оподаткування; поступового зростання рентних та природно-ресурсних платежів. У соціальному напрямі важливим є удосконалення прогресивної шкали ставок оподаткування доходів фізичних осіб, доцільним є врахування сімейного стану платника, запровадження оподаткування доходів від розміщення коштів на депозитних рахунках, удосконалення механізму непрямого оподаткування щодо товарів споживання, оподаткування нерухомого майна. Бюджетна політика має бути спрямована на підтримку стійкості національної фінансової системи, від рівня інституційного забезпечення якої залежать економічні можливості країни. Важливим є підвищення дієвості контролю та аудиту використання фінансових ресурсів держави, підвищення транспарентності бюджетних відносин. Зростання ефективності використання бюджетних ресурсів на всіх етапах бюджетного процесу розпорядниками бюджетних коштів та бюджетними установами забезпечується проведенням якісного внутрішнього контролю та аудиту. Виконуючи функцію попередження, такі форми контролю займають провідне місце на кожній стадії виконання бюджету й забезпечують обґрунтоване прийняття управлінських рішень. Забезпечення довгострокової збалансованості бюджетної системи має ґрунтуватися на основі зниження показників структурного дефіциту бюджету та боргового навантаження на бюджет, підвищення фіскальної ефективності податкової системи, що з урахуванням раціональної політики в системі формування видатків бюджету, надасть можливість посилити результативність бюджетної політики країни.

ВИСНОВКИ

Бюджетна політика є ефективним засобом регулювання соціально-економічного розвитку країни. Система бюджетного регулювання

базується на цілісній сукупності фінансових та економічних взаємовідносин, інституційних бюджетних елементів стосовно вибору й реалізації головних напрямів здійснення бюджетної політики, планування та прогнозування основних бюджетних показників, напрямів використання бюджетних ресурсів, досягнення запланованих соціально-економічних цілей й завдань. Інституційний підхід включає аналіз бюджетного регулювання як цілісної та динамічної системи, яка постійно вдосконалюється відповідно до головних макроекономічних завдань розвитку країни. Основними питаннями, що потребують вирішення в бюджетній системі є удосконалення нормативного забезпечення, підвищення ефективності здійснених видатків бюджету, системи управління державним боргом, забезпечення прозорості системи державних фінансів. Поняття бюджетної пріоритетності досить суттєво здійснює вплив на структурні перетворення в економіці країни, соціальній сфері, рівень людського капіталу, на конкурентоспроможність національної економіки. Розвиток громадянського суспільства викликає потребу щодо відповідних інституційних змін, які мають відбутися у взаємовідносинах між учасниками бюджетного процесу й покращення ефективності бюджетної політики в загальній системі державного впливу на економіку. Важливим є аналіз оцінки ефективності проведення пріоритетних напрямів бюджетної політики як одного із інструментів соціального та економічного розвитку держави та територій; запровадження ефективних бюджетних механізмів в системі інституційного забезпечення розвитку суспільства; покращення показників результативності міжбюджетних відносин та державного фінансового регулювання економіки. Пріоритетним також є застосування регуляторного механізму бюджетної політики, що ґрунтується на поєднанні бюджетного регулювання у системі доходів та видатків бюджету, міжбюджетних відносин та державного боргу. Задля розробки та впровадження фінансово-бюджетного регулювання на протязі певного періоду бюджетна політика повинна розроблятися на основі циклічності економічного розвитку фінансової системи, стану державних фінансів та запасу стійкості бюджетної системи, бюджетного регулювання щодо позитивного впливу на показники економічного зростання.

Література:

1. Бюджетно-податкова політика у системі регулювання економіки: монографія / І.Я. Чу-

гунов, Т.В. Канєва, М.Д. Пасічний та ін.; за заг. ред. І.Я. Чугунова. К.: Глобус-Пресс, 2018. 354 с.

2. Самуэльсон Пол Э., Нордхаус Вильям Д. Экономика. 19-е изд.: пер. с англ. М.: Вильямс, 2015. 1360 с.

3. Чугунов І.Я., Макогон В.Д. Бюджетна стратегія в умовах економічних перетворень. Вісник КНТЕУ. 2018. № 5. С. 5—18.

4. Чугунов І.Я. Бюджетна стратегія суспільного розвитку. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 532 с.

5. Чугунов І.Я., Самошкіна О.А. Видатки бюджету в системі державного регулювання соціально-економічного розвитку країни. Вісник КНТЕУ. 2019. № 2. С. 103—121.

6. Budget policy of social development. Chugunov I., Kaneva T., Pasichnyi M. and other. General editorship Chugunov I. Scientific Route. Tallinn, Estonia. 2018. 348 p.

7. Chugunov I., Makohon V., Markuts Y. Budgetary policy of the emerging countries in conditions of institutional transformations. Problems and Perspectives in Management. 2019. Vol. 17, Issue № 4. Pp. 252—261.

8. Chugunov I., Makohon V., Krykun T. Budget strategy in the conditions of economic globalization. Problems and Perspectives in Management. 2019. Vol. 17, Issue 3. Pp. 101—110.

9. Chugunov I., Makohon V. Budgetary projection in the system of financial and economic regulation of social processes. Baltic Journal of Economic Studies. Vol. 6. 2020. № 1. Pp. 130—135.

10. Chugunov I., Pasichnyi M., Koroviy V., Kaneva T., Nikitishin A. Fiscal and Monetary Policy of Economic Development. European Journal of Sustainable Development. 2021. № 10 (1). Pp. 42—52.

References:

1. Chuhunov, I.Ya. Kanieva, T.V. and Pasichnyi, M.D. (2018), Biudzhetno-podatкова polityka u systemi rehuliuвання ekonomiky:

monohrafiia [Budget and tax policy in the system of economic regulation], Hlobus-Press, Kyiv, Ukraine.

2. Samuel'son, P.E. and Nordkhaus, V.D. (2015), Ekonomyka [Economics], Vyl'iams, Moscow, Russia.

3. Chuhunov, I.Ya. and Makohon, V.D. (2018), "Budget strategy in the conditions of economic transformations", Visnyk KNTEU, vol. 5, pp. 5—18.

4. Chuhunov, I.Ya. (2021), Biudzhetna stratehiia suspil'noho rozvytku [Budget strategy for social development], Kyiv.nats.torh.-ekon. un-t, Kyiv, Ukraine.

5. Chuhunov, I.Ya. and Samoshkina, O.A. (2019), "Budget expenditures in the system of state regulation of socio-economic development of the country", Visnyk KNTEU, vol. 2, pp. 103—121.

6. Chugunov, I. Kaneva, T. and Pasichnyi, M. (2018), Budget policy of social development, Scientific Route, Tallinn, Estonia.

7. Chugunov, I. Makohon, V. and Markuts, Y. (2019), "Budgetary policy of the emerging countries in conditions of institutional transformations", Problems and Perspectives in Management, vol. 17, no. 4, pp. 252—261.

8. Chugunov, I. Makohon, V. and Krykun, T. (2019), "Budget strategy in the conditions of economic globalization", Problems and Perspectives in Management, vol. 17, no. 3, pp. 101—110.

9. Chugunov, I. and Makohon, V. (2020), "Budgetary projection in the system of financial and economic regulation of social processes", Baltic Journal of Economic Studies, vol. 6, no. 1, pp. 130—135.

10. Chugunov, I. Pasichnyi, M. Koroviy, V. Kaneva, T. and Nikitishin, A. (2021), "Fiscal and Monetary Policy of Economic Development", European Journal of Sustainable Development, vol. 10 (1), pp. 42—52.

Стаття надійшла до редакції 06.01.2022 р.

ПЕРЕДПЛАТА

ВИДАННЯ МОЖНА ПЕРЕДПЛАТИТИ З БУДЬ-ЯКОГО МІСЯЦЯ!

— ЧЕРЕЗ РЕДАКЦІЮ (ТЕЛ. 458-10-73);

— ЧЕРЕЗ ДП "ПРЕСА"
(У КАТАЛОЗІ ВИДАНЬ УКРАЇНИ);

— ЧЕРЕЗ ПЕРЕДПЛАТНІ АГЕНТСТВА